

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 115

din 15 aprilie 2022

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, urmare a petiției „CASA MEDIA CORP” SRL

La 31 martie 2022, Consiliul Audiovizualului a recepționat petiția f/nr. din aceeași dată din partea „CASA MEDIA CORP” SRL, prin care se invocă faptul că la 30 martie 2022, serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” a difuzat, în cadrul buletinelor informative și pe pagina web a serviciului media, un reportaj intitulat „PRO TV Chișinău acuză Casa Media de abuz de poziție dominantă. O plângere în acest sens a fost depusă la Consiliul Concurenței”, cu încălcarea legislației audiovizuale.

Astfel, „CASA MEDIA CORP” SRL face referire la încălcarea prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale:

(1) În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe:

a) să asigure distincția clară între fapte și opinii;

b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.

(2) În cazul în care informațiile prezentate se dovedesc a fi eronate într-o măsură semnificativă, furnizorul de servicii media trebuie să prezinte rectificările necesare în cel mai scurt timp și în condiții similare de difuzare.

(3) În cazul în care informația provine din surse confidențiale sau a căror credibilitate nu este verificată suficient, acest lucru trebuie să fie menționat explicit.

(4) În cadrul programelor audiovizuale de știri, pentru care exactitatea și corectitudinea sunt esențiale, relatările trebuie să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă și imparțială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii.

(5) În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli:

a) rigoare și acuratețe în redactarea și prezentarea știrilor;

b) între subiectul abordat și imaginile ce însoțesc comentariul să existe o conexiune reală;

c) titlurile și textele afișate pe ecran să reflecte cât mai fidel esența faptelor și datelor prezentate;

d) în cazul difuzării unor reconstituiri, să se menționeze în mod clar acest lucru;

e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru;

f) în enunțarea unor ipoteze sau a unor relații de cauzalitate privind producerea unor eventuale catastrofe, să se solicite și punctul de vedere al autorității publice competente.

(6) În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe:

a) asigurarea imparțialității echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt

în dezbatere publică;

b) evitarea oricăror forme de discriminare.

(7) Prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție se asigură, de regulă, în cadrul aceluiași program audiovizual, iar în mod excepțional, în programele următoare. În cazul în care cei solicitați refuză să participe sau să își exprime punctul de vedere, acest lucru trebuie menționat în cadrul programului audiovizual. Absența punctului de vedere al uneia dintre părți nu exonerează realizatorul/moderatorul de asigurarea imparțialității.

Totodată, petiționarul susține că prevederi similare se conțin și în Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia nr. 61/219 din 30.12.2019 (pct. 45 și 50).

În acest sens, petentul afirmă că serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” a acuzat de o faptă gravă Compania „CASA MEDIA CORP” SRL fără a-i fi solicitat punctul de vedere, nu a făcut distincția clară între opinia postului, precum și fapta este presupusă, nefiind demonstrată până la examinarea plângerii de Consiliul Concurenței, iar informația cu privire la amenda cu 1,8 milioane de lei aplicată față de „CASA MEDIA CORP” SRL este o decizie a Consiliului Concurenței care formează obiectul unui litigiu, iar instanța de judecată a dispus suspendarea deciziei de aplicare a amenzii până la soluționarea definitivă a cauzei.

Petiționarul mai precizează că cea mai gravă încălcare admisă de furnizorul de servicii media în redactarea știrii difuzate este că apriori „PRO TV Chișinău” deține în acest reportaj două calități: 1) în calitate de reclamant în fața Consiliului Concurenței cu plângerea depusă și 2) în calitate de autor al acestei știri nu a asigurat respectarea imparțialității, nesolicitând principalul punct de vedere al „CASA MEDIA CORP” SRL”.

În contextul celor invocate, Compania „CASA MEDIA CORP” SRL solicită examinarea corectitudinii și profesionalismului jurnalistic „PRO TV Chișinău” la redactarea și difuzarea știrii nominalizate, constatarea imparțialității serviciului media audiovizual, obligarea excluderii de pe pagina web și sancționarea furnizorului de servicii media pentru încălcările sus- indicate.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a solicitat ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, prin scrisoarea nr. 402 din data de 04 aprilie 2022, să-și expună opinia referitor la cele menționate în petiția Companiei „CASA MEDIA CORP” SRL.

Prin scrisoarea f/nr. din 11 aprilie 2022, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, a comunicat Consiliului Audiovizualului că nu este de acord cu argumentele expuse în plângerea „CASA MEDIA CORP” SRL referitor la pretensele încălcări, și anume cu afirmațiile petiționarului în ceea ce privește faptul că în cadrul subiectului nu a fost făcută distincția clară între fapte și opinii, iar fapta a fost presupusă, nefiind demonstrată până la examinarea plângerii de Consiliul Concurenței. În acest sens, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL menționează că plângerea a fost depusă la Consiliul Concurenței pe marginea practicii anticoncurențiale desfășurate de „CASA MEDIA CORP” SRL: „... *practică manifestată prin abuzul de poziție dominantă pe piața serviciilor de publicitate. Exercitarea dreptului de sesizare a autorității publice reprezintă manifestarea unui interes legitim, conform art. 49 alin. (3) din legea Concurenței. Alegația petiționarului privind „acuzăția gravă” la adresa sa este generalmente neîntemeiată și în special în contextul legislației cu privire la serviciile media audiovizuale*”.

Furnizorul de servicii media susține că petiționarul nu a făcut decât să citeze textul știrii difuzate, fără a indica ce aspect al acesteia reprezintă o opinie a furnizorului de servicii media. Astfel, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL precizează că reportajul în cauză nu face decât să redea cu fidelitate conținutul plângerii adresate Consiliului Concurenței, anexate la prezenta explicație „*pentru a fi contrapus cu textul difuzat*”. Furnizorul de servicii media specifică și faptul că și-a respectat obligația de delimitare a opiniilor de evenimente, tratând separat expunerile persoanelor intervievate (la caz, președintele Consiliului Concurenței, Alexei Gherțescu, și președintele

Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe, Dumitru Alaiba, faptul depunerii plângerii și conținutului acesteia).

În poziția sa, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL mai susține: *„Crucial este de a înțelege că reportajul discutat are ca subiect principal un eveniment – ceea că „PRO TV Chișinău” a depus la Consiliul Concurenței o plângere împotriva casei de vânzări „CASA MEDIA CORP” SRL și alte trei structuri asociate, acuzându-le de abuz de poziție dominantă (citată din reportaj). Acest lucru a avut loc în fapt, nu poate fi contestat și nici conținutul plângerii nu poate fi redat altfel decât el este. La fel nu poate fi contestat faptul că anterior, Consiliul Concurenței a amendat cu 1,8 milioane de lei „CASA MEDIA CORP” SRL. Este irelevant că această decizie a Consiliului Concurenței a fost atacată în instanță, or, furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL nici nu a pretins că ea a fost definitivă. Deci, petiționarul nu poate acuza de caracterul „total neprofesionist” și eronat al reportajului. Aparent petiționarul găsește în evenimentele descrise loc pentru expunerea propriilor opinii, în virtutea art. 13 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale. Reamintim că norma prevede obligația furnizorilor de servicii media audiovizuale, în cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: asigurarea imparțialității echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, **prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică** (propria evidențiere). Consiliul Audiovizualului va găsi că evenimentele descrise în reportaj nu sunt în dezbatere publică, or, ele au avut loc și nu pot fi schimbate retrospectiv. Mai mult, petiționarul nu se regăsește în situația unei părți care ar putea avea o poziție diferită asupra faptului depunerii plângerii la Consiliul Concurenței. Petiționarul poate contesta rezultatele examinării Consiliului Concurenței, nu și faptul depunerii împotriva ei a plângerii cu conținutul descris în reportaj”.*

ÎCS „PRO DIGITAL” SRL face trimitere la prevederile art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, cu privire la definirea noțiunii de „fapt” – eveniment, proces sau fenomen care a avut loc sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită. Astfel, furnizorul consideră că alegația petiționarului, care se cere invitat de a-și expune opinia pe marginea unui fapt, devine illogică. În acest sens, furnizorul de servicii media declară că: *„nu are obligația legală de a cere principalul punct de vedere al petiționarului asupra unui atare eveniment, iar întrucât l-a redat corect și imparțial – nu pot exista obiecții privind conținutul reportajului”.*

Totodată, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL susține că nu vor fi reținute afirmațiile privind *„adevăratele motive ale acestui reportaj”*, întrucât aceasta ține de independența editorială a mass-mediei, care, conform art. 5 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, este recunoscută și garantată de lege. Prin urmare, furnizorul de servicii media menționează că: *„restrângerea dreptului la libera exprimare și la informare este ilegală”, iar ÎCS „PRO DIGITAL” SRL în calitate de furnizor de servicii media poate reflecta evenimentele de interes public, indiferent de faptul dacă este reclamant în cauza împotriva petiționarei”.*

În concluzie, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL solicită Consiliului Audiovizualului respingerea petiției, în condițiile art. 83 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale, suplimentar, specificând că indiferent de decizia luată, pretenția privind obligarea excluderii de pe pagina web: www.protv.md este neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea subiectului la care face referință petiționarul.

Rezultatele monitorizării au atestat că serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, pe data de 30 martie 2022, în cadrul buletinelor informative de la ora 13:00 (durata buletinului 40 min. 33 sec./ora difuzării subiectului 13:13:48), 17:00 (durata buletinului 50 min. 19 sec./ora difuzării subiectului 20:16:16), ora 20:00 (durata buletinului 56 min. 25 sec./ora difuzării subiectului 20:24:17) și pe pagina web a instituției, a difuzat un reportaj despre plângerea

depusă de serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” la Consiliul Concurenței împotriva Casei de vânzări „CASA MEDIA CORP” SRL și alte trei structuri asociate, acuzându-le de abuz de poziție dominantă. În cadrul subiectului, reporterul vine cu următoarele precizări: *„CASA MEDIA CORP” SRL și alte trei structuri afiliate, care dețin o poziție dominantă colectivă pe piața de publicitate, oferă reduceri suplimentare clienților care încheie contracte exclusive cu ele. Această înțelegere reprezintă un acord anticoncurențial și este ilegală. Astfel, „PRO TV Chișinău” a sesizat Consiliul Concurenței despre această situație. Acest abuz distorsionează puternic piața de publicitate din Moldova și aduce pierderi majore televiziunilor care nu fac parte din acord. „PRO TV Chișinău” cere în mod repetat Consiliului Concurenței să-i sancționeze pe cei care au încălcat legea, iar contractele din acest acord anticoncurențial să fie anulate. Compania „CASA MEDIA CORP” SRL vinde în exclusivitate publicitate pentru 10 posturi de televiziune: „Prime”, „CTC-MEGA”, „N4”, „Ren Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „Publika TV”, „FAMILIA-DOMASHNIY”, „Canal 5” și „TV 6”.*

De asemenea, în subiect sunt prezentate citate din plângerea „PRO TV Chișinău” depusă la Consiliul Concurenței: *„Comportamentul anticoncurențial al reclamanților se manifestă prin oferirea de reduceri condiționate clienților și prin acordarea unor condiții contractuale inegale la prestații echivalente posturilor de televiziune și agenților/furnizorilor de publicitate. Potrivit art. 11 alin. (1) și (2) din Legea Concurenței, este interzisă folosirea unei poziții dominante pe piața relevantă în măsura în care aceasta poate afecta concurența sau leza interesele colective ale consumatorilor finali”.*

Cu privire la acest subiect s-a expus (prin telefon) Alexei Ghertescu, președintele Consiliului Concurenței, care a menționat că urmează să fie efectuată această examinare preliminară și după aceasta, dacă vor fi constatate semne ale încălcării, deja va fi inițiată investigarea cauzei, care presupune colectarea informațiilor despre circumstanțele invocate pentru efectuarea unei analize complexe.

Totodată, pe marginea celor relatate în material și-a expus opinia și Dumitru Alaiba, președintele Comisiei parlamentare Economie, buget și finanțe, care declară că acest *„monopol dezavantajează, în primul rând, presa care depune eforturile pentru a avea o politică editorială independentă. Nu am niciun dubiu că acest cartel a funcționat și funcționează în continuare”.*

La finalul materialului, reporterul mai precizează că în ianuarie 2018, „PRO TV Chișinău”, împreună cu alte trei posturi de televiziune, au depus o sesizare la Consiliul Concurenței prin care denunțau înțelegerea de cartel între „CASA MEDIA CORP” SRL și „Exclusive Sales House” SRL, iar într-un final, Consiliul Concurenței a amendat cu 1,8 milioane de lei doar „CASA MEDIA CORP” SRL, precizând că nu a acumulat probe suficiente care să demonstreze că cele două companii au avut un acord anticoncurențial.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în cadrul subiectului, furnizorul de servicii media afirmă că *„CASA MEDIA CORP” SRL și alte trei structuri afiliate, care dețin o poziție dominantă colectivă pe piața de publicitate, oferă reduceri suplimentare clienților care încheie contracte exclusive cu ele”.*

De asemenea, a fost difuzată și afirmația că *„...În ianuarie 2018, „PRO TV Chișinău”, împreună cu alte trei posturi de televiziune, au depus o sesizare la Consiliul Concurenței prin care denunțau înțelegerea de cartel între „CASA MEDIA CORP” SRL și „Exclusive Sales House” SRL, iar într-un final, Consiliul Concurenței a amendat cu 1,8 milioane de lei doar „CASA MEDIA CORP” SRL, precizând că nu a acumulat probe suficiente care să demonstreze că cele două companii au avut un acord anticoncurențial”.* În acest sens, este de specificat că în petiția sa, „CASA MEDIA CORP” SRL afirmă că informația cu privire la amenda de 1,8 milioane de lei aplicată față de „CASA MEDIA CORP” SRL este o decizie a Consiliului Concurenței care formează obiectul unui litigiu, iar instanța de judecată a dispus suspendarea deciziei de aplicare a amenzii până la soluționarea definitivă a cauzei.

La fel, este de reliefat că, în pofida faptului că au fost prezente opiniile președintelui Consiliului Concurenței, Alexei Ghertescu, și ale președintelui Comisiei parlamentare Economie, buget și finanțe, Dumitru Alaiba, în cadrul subiectului totuși nu a fost asigurată imparțialitatea

echilibrului, fiind omisă poziția Companiei „CASA MEDIA CORP” SRL, nemijlocit necesară, dat fiind faptul că a fost acuzată de o acțiune ilegală, precum abuzul de poziție dominantă pe piața de publicitate prin oferirea reducerilor suplimentare clienților care încheie contracte exclusive cu ele.

În scopul unei analize obiective și în temeiul prevederilor art. 13 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale, care prevede expres că: *„Prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție se asigură, de regulă, în cadrul aceluiași program audiovizual, iar în mod excepțional, în programele următoare. În cazul în care cei solicitați refuză să participe sau să își exprime punctul de vedere, acest lucru trebuie menționat în cadrul programului audiovizual. Absența punctului de vedere al uneia dintre părți nu exonerează realizatorul/moderatorul de asigurarea imparțialității”*, Consiliul Audiovizualului a monitorizat și buletinele informative difuzate de serviciul media de televiziune „PRO TV Chișinău” la 31 martie și 01 aprilie 2022, orele 13:00, 17:00 și 20:00, fiind atestat faptul că nici în zilele următoare nu au fost difuzate subiecte care ar reflecta poziția petiționarului vizavi de cazul dat.

În contextul celor expuse, sunt relevante prevederile **art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale**, potrivit cărora: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: asigurarea imparțialității echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateră publică”*.

În temeiul celor constatate și în conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale, adoptat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, urmare a petiției f/nr. din data de 31 martie 2022 din partea Companiei „CASA MEDIA CORP” SRL (PRO (7) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI, E. RÎBCA și L. TUREA).

2. A admite petiția f/nr. din 31 martie 2022 din partea Companiei „CASA MEDIA CORP” SRL (PRO (7) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI, E. RÎBCA și L. TUREA).

3. A sancționa cu avertizare publică ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (PRO (7) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI, E. RÎBCA și L. TUREA).

4. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit cărora: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: asigurarea imparțialității echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateră publică”.

4.1. ÎCS „PRO DIGITAL” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

5. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

6. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

7. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU